

Μέρος Α'

Από το Σήμερα.....

στο Νέο Σχολείο με Πρώτα το Μαθητή

Επιγραμματικά.....

ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΩΡΙΣ... ΤΟΙΧΟΥΣ!

- 1. ΠΡΩΤΑ Ο ΜΑΘΗΤΗΣ.** Είναι η νέα αντίληψη στο νέο σχολείο που οραματίζομαστε. Ξεκινάμε από το άλφα, όπως λέμε **ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ**. Προσαρμόζουμε το ελληνικό σχολείο στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής, βάζοντας στο επίκεντρο τη βασική αυτή κατευθυντήρια επιλογή της πολιτικής μας. Οι επιλογές, οι ρυθμίσεις, οι επενδύσεις, οι αποφάσεις μας αφορούν πρώτα από όλα την ποιότητα της εκπαίδευσης δηλαδή στο αποτέλεσμα για τον μαθητή
- 2. ΚΑΝΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΚΑΝΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΔΕΝ ΑΦΗΝΟΥΜΕ ΝΑ ΜΕΙΝΕΙ ΠΙΣΩ.** Τα παιδιά μας, οι νέοι και οι νέες μας, βρίσκονται μπροστά σε τεράστιες προκλήσεις που αφορούν το μέλλον τους. Για να τις αντιμετωπίσουν με επιτυχία, για να κάνουν τα όνειρά τους πραγματικότητα, χρειάζονται πολύ ευρύτερες γνώσεις και δεξιότητες απ' ό,τι χρειάστηκαν ποτέ στο παρελθόν. Τα εφόδια που θα πάρουν από το σχολείο σήμερα, θα είναι οι αυριανές ευκαιρίες τους για κοινωνική πρόοδο και επιτυχία. Και αυτό αφορά όλα τα παιδιά, **χωρίς κοινωνικές, οικονομικές, μορφωτικές, θρησκευτικές ή πολιτισμικές διακρίσεις και ανισότητες**.
- 3. Το ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ απαιτεί ανασχεδιασμό σε βάθος.** Με νέα αναλυτικά προγράμματα, νέες διδακτικές μεθόδους, καινοτόμες

δράσεις, πολιτιστική ζωή και με σύγχρονα ψηφιακά εκπαιδευτικά μέσα.

4. Το Νέο Σχολείο είναι πρώτα απ' όλα ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΩΡΙΣ...ΤΟΙΧΟΥΣ! Ένα σχολείο ανοικτό στις ιδέες, και στην κοινωνία, στην γνώση και το μέλλον, που αξιοποιεί κάθε σύγχρονο εργαλείο. **Ο διαδραστικός πίνακας, το ηλεκτρονικό βιβλίο, το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, ο προσωπικός μαθητικός υπολογιστής:**

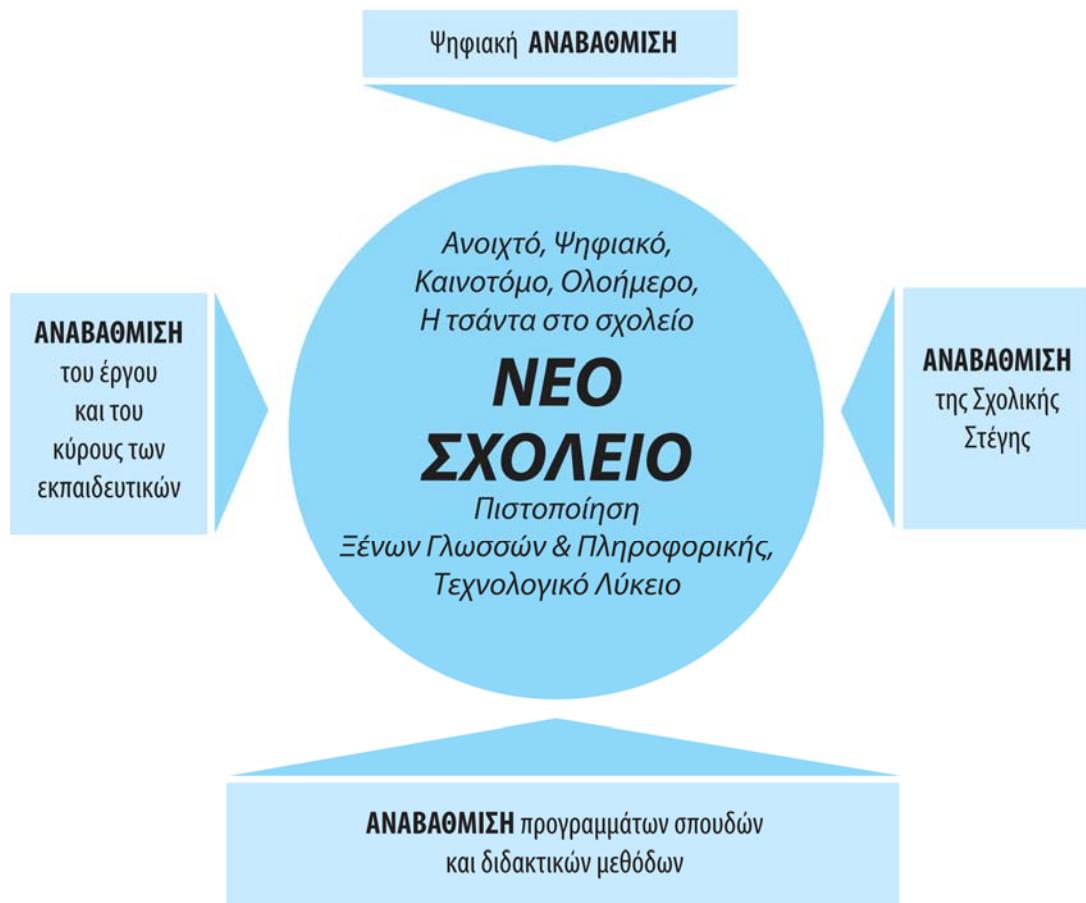
- διευρύνουν τους ορίζοντες κάθε μαθητή και μαθήτριας,
- καταργούν τα σύνορα της γνώσης,
- διευκολύνουν την επικοινωνία με τον εκπαιδευτικό,
- συνδράμουν στο να ολοκληρώνεται η μαθητική διαδικασία στο σχολείο, ώστε «η τσάντα να μένει στο σχολείο»,
- εμπλουτίζουν τον μαθητικό βίο με δραστηριότητες εκπαιδευτικού παιχνιδιού και δημιουργικές εργασίες.

5. Το Νέο Σχολείο κτίζεται με θεμέλια στο νηπιαγωγείο και το Δημοτικό. Επικεντρώνουμε στην πραγματική μαθητική ζωή, έτσι όπως αυτή ξεκινάει από το νηπιαγωγείο και συνεχίζεται στο Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο. Δεν επικεντρώνουμε στις εισαγωγικές εξετάσεις όπως συνέβη αρκετές φορές μέχρι σήμερα, - χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα - αλλά εκεί που μπαίνουν βάσεις της μάθησης, αλλά και του νέου τρόπου πρόσβασης στα ΑΕΙ.

6. ΜΕ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗ ΤΟΝ ΜΑΧΟΜΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ, το Νέο Σχολείο θα πετύχει τους στόχους του. Το Νέο Σχολείο δίνει έμφαση στη συνάρθρωση, τη συνέργεια και τον συντονισμό μεταξύ των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Ισχυροποιείται ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη διαδικασία αναβάθμισης του σχολείου, με πρωτοβουλίες αυτενέργειας και κίνητρα καινοτομίας, με τις γνώσεις που χρειάζεται για να ανταποκριθεί στην υψηλή αποστολή του και με αντίστοιχο υψηλό κύρος, θέση στην κοινωνία και αμοιβή.

- 7. ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ** Το Νέο Σχολείο καλλιεργεί την περιβαλλοντική συνείδηση στο Μαθητή. Η εξοικονόμηση ενέργειας, Η υγιεινή διατροφή, η φροντίδα και ο σεβασμός στο περιβάλλον και η ικανότητα αξιοποίησής του με βιώσιμο τρόπο περνάει από τη βιωματική γνώση και το «παιχνίδι» του μαθητή με τη φύση που μετατρέπεται σε προστασία και αγάπη για αυτήν.
- 8. ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ , σε αρμονική σύνδεση με τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης.** Το νέο σχολείο συνδέεται με τις τοπικές κοινωνίες. Είναι το σχολείο όπου θεσμικό και ουσιαστικό ρόλο έχουν όλοι: οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς, οι ίδιοι οι μαθητές, η τοπική αυτοδιοίκηση. Η νέα διοικητική δομή της Χώρας, αποτελεί την βάση για μια νέα σχέση παιδείας και τοπικής κοινωνίας, με μεταφορά νέων αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο του Συντάγματος.
- 9. ΔΗΜΟΣΙΑ, ΔΩΡΕΑΝ ΚΑΙ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ.** Κεντρική προγραμματική δέσμευση του ΠΑΣΟΚ. Η εκπαίδευση παραμένει προτεραιότητα στον προϋπολογισμό, παρά την εξαιρετικά αρνητική και δύσκολη δημοσιονομική συγκυρία. Η επιλογή αυτή αντανακλά τη βαθιά μας πεποίθηση πως το κλειδί, για την αναπτυξιακή προοπτική, την συνολική και ατομική πρόοδο είναι η παιδεία.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

A1. Η Σκληρή Πραγματικότητα του Νέου Σχολείου

Το σχολείο σήμερα μοιάζει συχνά με χώρο καταναγκαστικού έργου όπου λείπει η χαρά της μάθησης, της έρευνας και ανακάλυψης, της δημιουργίας. Το σχολείο έχει υποβιβαστεί από τις απαιτήσεις μιας στεγνής γνώσης με υπερφορτωμένο πρόγραμμα, που στις μικρές τάξεις γεμίζει την τσάντα των μαθητών με μεγάλο βάρος και στις μεγαλύτερες, τους επιβάλλει ένα εξαντλητικό ωράριο. Έτσι περιορίζεται ο δημιουργικός χρόνος στο σχολείο αλλά και ο ελεύθερος χρόνος. Μετά τη λήξη της «σχολικής μέρας» ο μαθητής συνεχίσει τη δουλειά του σχολείου, ενώ παράλληλα κάνει δεύτερη βάρδια σε φροντιστήρια και σε οργανωμένα ιδιωτικά μαθήματα αθλητισμού, καλλιτεχνικών κ.τ.λ.

Οι εκπαιδευτικοί βιώνουν ένα επαγγελματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από άγχος, αίσθηση απαξίωσης και μια επιφυλακτικότητα απέναντι στην καινοτομία. Τρέχοντας να καλύψουν την ύλη του ενός και μοναδικού βιβλίου, που σε πολλές περιπτώσεις δεν το θεωρούν ικανοποιητικό, χωρίς εναλλακτικό εκπαιδευτικό υλικό, μέσα, νέες τεχνολογίες, καθώς και επαρκή παιδαγωγική και επιστημονική καθοδήγηση και επιμόρφωση βλέπουν να περιορίζεται ο ρόλος τους σε αυτόν του απλού διεκπεραιωτή εκπαιδευτικών εντολών και κατευθύνσεων. Και αυτά όταν οι εκπαιδευτικοί αποτελούν τον κυριότερο παράγοντα για την ποιότητα της εκπαίδευσης, παρότι το κύρος και η αμοιβή τους δεν είναι ανάλογα της υψηλής ευθύνης του επαγγέλματός τους.

Οι γονείς υφίστανται την πίεση όλων των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το παιδί τους στο σχολείο και τα βιώνουν από τη δική τους πλευρά. Αναγκάζονται να αφιερώνουν σημαντικό μέρος του οικογενειακού χρόνου στο «διάβασμα των παιδιών» και στο πηγαινέλα στα φροντιστήρια και τα άλλα ιδιωτικά μαθήματα. Υφίστανται την δυσβάστακτη επιβάρυνση στον οικογενειακό προϋπολογισμό και επηρεάζεται η σχέση του γονέα με το παιδί του, όταν υποχρεώνεται

να αναλάβει και καθήκοντα άμεσης διδασκαλίας. Μια κατάσταση που ευρύτερα δημιουργεί πρόσθετες κοινωνικές ανισότητες που αντικατοπτρίζουν όχι μόνο οικονομικές αλλά και μορφωτικές και πολιτιστικές διαφορές.

Οι τοπικές κοινωνίες παραμένουν απομονωμένες από το σχολείο, το οποίο αδυνατεί να προσαρμοστεί και να αξιοποιήσει **ΤΟΠΙΚΑ** χαρακτηριστικά. Στους γονείς δεν δίνεται φωνή και – με ευθύνη και των ίδιων - απουσιάζει η ενεργητική συμμετοχή στη συνδιαμόρφωση της σχολικής ζωής.

Ο μαθητής υφίσταται τις συνέπειες. Όλα τα παραπάνω έχουν συμβάλλει ώστε το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα όχι μόνο να συντηρεί και να αναπαράγει ανισότητες αλλά και να μην είναι ανταγωνιστικό τόσο στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στο διεθνή χώρο. Οι μέτριες επιδόσεις, αφενός του εκπαιδευτικού συστήματος σε σχέση με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΤ 2010) και αφετέρου των ελλήνων μαθητών σε διεθνείς αξιολογήσεις όπως αυτή της PISA, καθώς επίσης η χαμηλότατη θέση της Ελλάδας ως προς τη χρήση της τεχνολογίας και το φαινόμενο της αποδημίας ελλήνων επιστημόνων, δημιουργούν μια απογοητευτική εικόνα απόδοσης του ελληνικού σχολείου. Αυτό θα αλλάξει. Είναι ώριμες πλέον οι συνθήκες στην εκπαιδευτική κοινότητα και στην κοινωνία για αλλαγές και βαθιές τομές, σωστά μελετημένες και ιεραρχημένες.

A2. Ένα Νέο Σχολείο με τον Μαθητή στο Επίκεντρο – Οι Στόχοι Μας

Η πρόταση μας για ένα Νέο Σχολείο βασίζεται στις προεκλογικές και προγραμματικές θέσεις της κυβέρνησης, έχει ενσωματώσει τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Βελτίωση των Ικανοτήτων για τον 21^ο Αιώνα (Ιούλιος 2008), και έχει λάβει υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Νοέμβριος 2009) αλλά και τις μελέτες αξιολόγησης που έγιναν σε ένα βαθμό από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο..

Το Νέο Σχολείο έχει στόχο την προετοιμασία των νέων γενιών ώστε να μπορούν:

- να πατούν στέρεα πάνω σε αξίες και αρχές που κάνουν κάθε νέο «πάνω απ' όλα ΑΝΘΡΩΠΟ»
- να συνεχίζουν να αποκτούν γνώσεις σε όλη τη διάρκεια του βίου,
- να συμμετέχουν με επιτυχία στην οικονομική ζωή και να έχουν ευκαιρίες κοινωνικής ανόδου,
- να ασκούν το ρόλο του υπεύθυνου πολίτη,
- να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή,

Στο Νέο Σχολείο οι μαθητές θα αναπτύσσουν ταυτόχρονα αυτόνομη δράση, συλλογικό κοινωνικό πνεύμα, και περιβαλλοντική συνείδηση και έτσι: .

(α) **Ο Μαθητής γίνεται «μικρός διανοούμενος». Αποκτά Μεγαλύτερη Ικανότητα και άνεση στην χρήση, προφορικά και γραπτά, της ελληνικής γλώσσας.** Έρχεται σε επαφή με το λογοτεχνικό πλούτο, το θέατρο , τη μουσική, την ιστορία και το πολιτισμό γενικότερα.

(β) **Ο Μαθητής γίνεται «μικρός Επιστήμονας.** Αποκτά γνωστική επάρκεια στον χειρισμό των **μαθηματικών** εννοιών, την εφαρμογή τους στην καθημερινή ζωή, και παράλληλη ανάπτυξη της μαθηματικής λογικής και αφαιρετικής ικανότητας. Κατακτά αντίστοιχες γνώσεις και δεξιότητες στις **φυσικές επιστήμες** και την **τεχνολογία**.

(γ) Ο Μαθητής γίνεται «μικρός ερευνητής». Αποκτά ποιότητα και ταχύτητα στην ανάλυση και στη σκέψη, επάρκεια στη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας ώστε με κριτική ικανότητα να μπορεί να επιλέγει μέσα από την πληθώρα πληροφοριών και γνώσεων που έχει πλέον στην διάθεση του.

(δ) Ο Μαθητής γίνεται «γλωσσομαθής». Αποκτά επάρκεια στη χρήση προφορικά και γραπτά τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας και σε δεύτερη φάση δυο ξένων γλωσσών που τον εξοικειώνουν με άλλες κουλτούρες, ευνοούν την ευρωπαϊκή και διεθνή επικοινωνία, και αποτελούν εφόδια επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Με την βοήθεια του δάσκαλου και της τεχνολογίας, η γλωσσομάθεια μετατρέπεται από προσόν για λίγους, σε εργαλείο για όλους.

(ε) Ο Μαθητής κατακτά το «**Μαθαίνω πώς να μαθαίνω**», και δίνεται τέλος στο «μαθαίνω απ' έξω», με νέες διδακτικές μεθόδους, εκπαιδευτικά υλικά και ψηφιακά εργαλεία

(ζ) Ο Μαθητής γίνεται **συνειδητός Ελληνας Πολίτης - Πολίτης του κόσμου**. Ο μαθητής ενδυναμώνει την ελληνική ταυτότητα και συνείδηση με βάση τις αξίες της συλλογικότητας και της αλληλεγγύης, τον σεβασμό και αναγνώριση των άλλων. Με γνώση και υπερηφάνεια για την ιστορία και τον πολιτισμό μας, μαθαίνει να ζει και προοδεύει μέσα στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό περιβάλλον, μέσα και έξω από την χώρα.

Στο Νέο Σχολείο, γίνεται μεγαλύτερη εξατομίκευση της διδασκαλίας ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε μαθητή και μαθήτριας και προωθείται η Ενεργητική συμμετοχή τους στις δραστηριότητες μάθησης αντί της παθητικής παρακολούθησης.

Στο Νέο Σχολείο υπηρετούνται οι εκπαιδευτικοί στρατηγικοί στόχοι, κοινοί σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως:

- η προώθηση της δια βίου μάθησης,
- βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης,
- προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά,
- ενίσχυση της καινοτομίας, δημιουργικότητας και επιχειρηματικού πνεύματος.

Οι στρατηγικοί στόχοι στο πλαίσιο του νέου σχολείου υποστηρίζονται με:

- Διασφάλιση της πρόσβασης στην προσχολική εκπαίδευση και αύξηση της συμμετοχής από την ηλικία των 4 ετών
- Διασφάλιση της πρόσβασης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Μείωση του ποσοστού μαθητών που τελειώνουν την υποχρεωτική εκπαίδευση με χαμηλές επιδόσεις στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες.
- Μείωση του ποσοστού της σχολικής διαρροής από τη υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Πιστοποίηση των γνώσεων ξένης γλώσσας και χρήσης Η/Υ
- Δραστική αύξηση του ποσοστού των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν την τεχνολογία για τη διδασκαλία.

Μέρος Β'

Άμεσες Οριζόντιες Δράσεις

B1. Ψηφιακό Σχολείο – Επτά Άξονες Λειτουργίας

Οι νέες τεχνολογίες αποτελούν το βασικό εργαλείο στην εξυπηρέτηση των στόχων του Νέου Σχολείου. Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν, με την αναβάθμιση των υπαρχόντων δικτύων και η δημιουργία ενός ενιαίου ψηφιακού περιβάλλοντος για μαθητές και εκπαιδευτικούς που θα εξασφαλίζει ένα καλύτερο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα, είναι η βασική προϋπόθεση. Το εγχείρημα απαιτεί σχέδιο και ταχύτητα γιατί τόσο οι υποδομές όσο και η επένδυση στο εκπαιδευτικό δυναμικό είναι χρόνια πίσω από τις χώρες με υψηλές αποδόσεις. Επιτέλους να αποδώσουν τα πολλά χρήματα που έχουν δαπανηθεί αποσπασματικά και τυχαία.

Η στρατηγική για τη ψηφιακή λειτουργία του Νέου Σχολείου διαρθρώνεται σε επτά άξονες:

- 1. Ευρυζωνικότητα παντού και εξοπλισμός σε κάθε τάξη ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση στο διαδίκτυο ως βασικό δικαίωμα και απαραίτητο εφόδιο για κάθε μαθητή και εκπαιδευτικό.** Αναβάθμιση των σχολικών υποδομών και δικτύων που θα περιλαμβάνουν διαδραστικούς πίνακες και δίκτυα υπολογιστών σε κάθε σχολείο. Άμεσα της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και πιλοτικά της Πρωτοβάθμιας. Δυνατότητα υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι. Στόχος η σταδιακή αναβάθμιση από το 2010 της ευρυζωνικότητας σε 24 Mbps για όλα τα σχολεία και μέχρι τέλους του έτους η ένταξη 1.350 σχολείων στο δίκτυο Οπτικών Ινών.
- 2. Πύλη πληροφόρησης κάθε λεπτό για κάθε γονιό, μαθητή και εκπαιδευτικό.** Δημιουργία πύλης ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τις διοικητικές υπηρεσίες του υπουργείου και των περιφερειακών

μονάδων, όπου θα παρέχονται υπηρεσίες «Μιας Στάσης». Δηλαδή εξατομικευμένη ψηφιακή πληροφόρηση, ενημέρωση και διοικητική εξυπηρέτηση, προς τους γονείς, τους υπαλλήλους και τους εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων, χωρίς να απαιτείται η φυσική τους παρουσία. Ενοποιούνται και αξιοποιούνται υπερκαλυπτόμενες και ασύμβατες ψηφιακές εφαρμογές (e-school, survey, e-data κλπ) Εξασφαλίζεται δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης των υπηρεσιών εκπαίδευσης μέσω της επεξεργασίας των στοιχείων που θα συλλέγονται από το σύστημα. Στόχο αποτελεί η ολοκλήρωση του έργου στα επόμενα 3 χρόνια.

3. Ενίσχυση στον εκπαιδευτικό. Ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού ώστε να αξιοποιήσει ο ίδιος τις δυνατότητες που του παρέχει η διαρκής εξέλιξη της Τεχνολογίας – Πληροφορίας – Επικοινωνίας (ΤΠΕ), για την διευκόλυνση και αναβάθμιση της ποιότητας του έργου του. Ολοκλήρωση της Επιμόρφωσης του συνόλου των εκπαιδευτικών με αρχή τον Σεπτέμβριο του 2010.

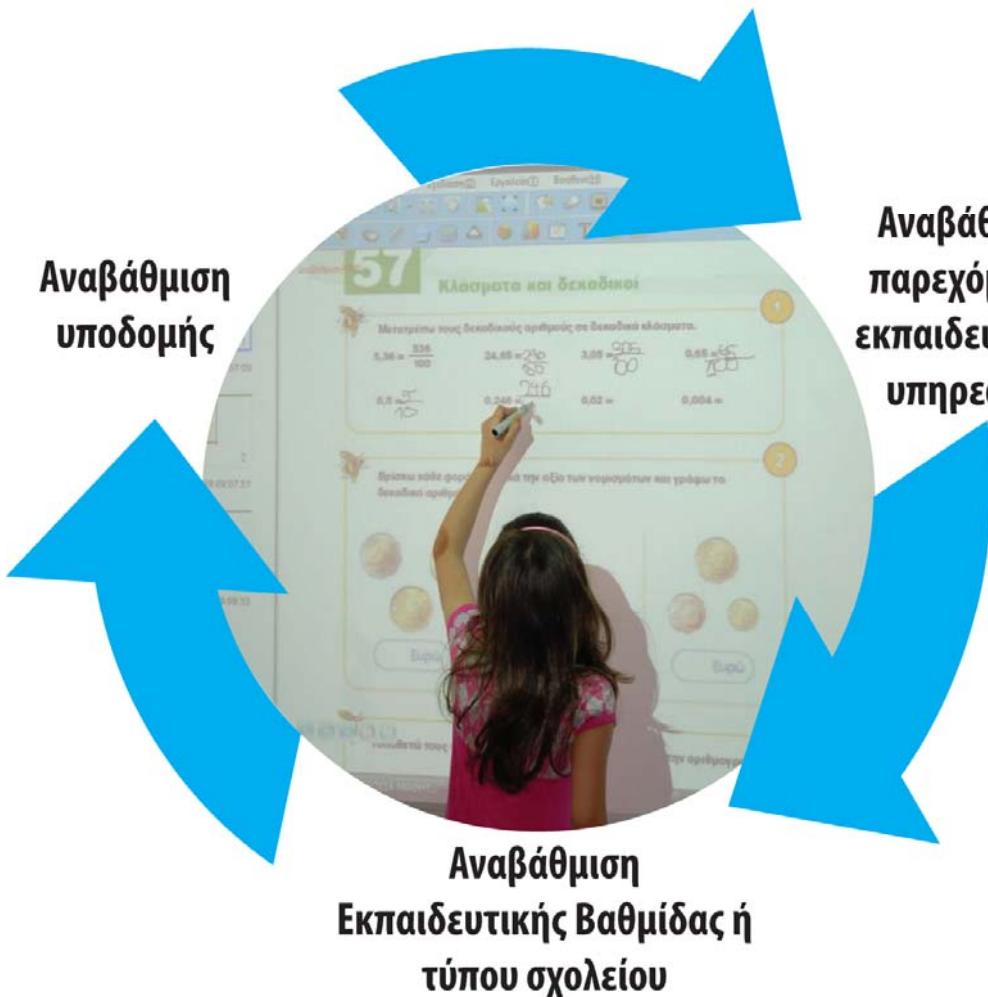
4. Μάθημα χωρίς σύνορα με ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Ανάπτυξη ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών περιβαλλόντων με τη μορφή μιας ενιαίας ψηφιακής εκπαιδευτικής βιβλιοθήκης. Όλα τα υπάρχοντα σχολικά βιβλία, σχέδια μαθημάτων για τους εκπαιδευτικούς και ψηφιακές εκπαιδευτικές εφαρμογές για τους μαθητές για κάθε μάθημα, σε κάθε τάξη στο Γυμνάσιο και το Λύκειο αλλά και στο Δημοτικό ψηφιοποιούνται. Δυνατότητα πρόσβασης στο ψηφιοποιημένο εκπαιδευτικό υλικό από το σχολείο και από το σπίτι ώστε οι μαθητές, να μελετούν, να εκπονούν και να παραδίδουν τις εργασίες τους ηλεκτρονικά. Ενσωμάτωση στην ψηφιακή βιβλιοθήκη και ψηφιακή τηλεόραση, των βέλτιστων παραδόσεων για κάθε μάθημα και υπάρχοντος ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού. Επιπλέον παροχή δυνατότητας στο μαθητή να ενημερώνεται με ανακοινώσεις για γεγονότα του σχολείου. Αντίστοιχα, ο εκπαιδευτικός θα μπορεί ψηφιακά να αναθέτει εργασίες για το μάθημα, να αξιολογεί την γνώση με διαγωνίσματα, να παρακολουθεί και να βαθμολογεί τις εργασίες

των μαθητών αλλά και να τηρεί ημερολόγιο του μαθήματος. Στόχος, με αρχή από το 2010 να υπάρξει η δυνατότητα πρόσβασης σε ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που θα αναρτάται σταδιακά και θα καλύπτει το σύνολο των τάξεων του Γυμνασίου και Λυκείου. Προβλέπεται και η σταδιακή ένταξη του υλικού για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Στόχος η χρήση εναλλακτικών μέσων και πιλοτική χρήση του e-book.

- 5. Νέα μέσα – νέα προγράμματα.** Μετασχηματισμός του υπάρχοντος Προγράμματος Σπουδών, ώστε να αξιοποιούνται νέες διδακτικές και μαθησιακές πρακτικές, καθώς και τα νέα ψηφιακά περιβάλλοντα και μέσα. Συνεργασία με την Ψηφιακή Τηλεόραση για αναμετάδοση ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών μαθημάτων από τη διδασκαλία μέχρι το πείραμα. Δημιουργία παραδειγμάτων ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών σεναρίων και παροχή εργαλείων για την κατασκευή μαθησιακών δραστηριοτήτων για όλα τα μαθήματα σε Γυμνάσιο και Λύκειο.
- 6. Ενίσχυση του ρόλου της ειδικής αγωγής** με την ανάπτυξη και διασφάλιση τις πρόσβασης στο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και τις υποδομές ανεξάρτητα από δυσκολίες κίνησης, όρασης, ακοής ή και άλλης μορφής δυσκολίας (π.χ. δυσλεξία, αυτισμός) στη μάθηση. Στόχος η ψηφιακή αναβάθμιση των υποδομών σε όλα τα ειδικά σχολεία μέχρι το 2013 και η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών με αρχή το 2010.
- 7. Δημιουργία μηχανισμού αξιολόγησης και εποπτείας.** Νέα εργαλεία για την Προώθηση της αριστείας ώστε να ενθαρρύνεται η δημιουργικότητα και η καινοτομία στη χρήση των ΤΠΕ στο σχολείο, σε όλους τους επιμέρους τομείς: διδακτική, πολιτισμό, περιβάλλον κλπ. Ψηφιακή υποστήριξη της συνεργασίας του γονιού και της εκπαιδευτικής κοινότητας και πιστοποίηση. Θεσμοθέτηση της ανάδειξης των 100 καινοτόμων σχολείων και εκπαιδευτικών κάθε χρόνο.

ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

B2. Ο Μαχόμενος Εκπαιδευτικός είναι ο Πρωταγωνιστής Της Αναβάθμισης

Ο εκπαιδευτικός είναι το κλειδί της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κανένα εκπαιδευτικό σύστημα δεν μπορεί να επιτύχει τους στόχους του, εάν οι εκπαιδευτικοί δεν δίνουν καθημερινά τον καλύτερο εαυτό τους μέσα στην τάξη και δεν αναδεικνύονται ως η πνευματική και ηθική πρωτοπορία της κοινωνίας.

Για αυτό και το Υπουργείο Παιδείας δημιουργώντας τους όρους και τις προϋποθέσεις του Νέου Σχολείου αναλαμβάνει σειρά από νομοθετικές πρωτοβουλίες που επαναπροσδιορίζει τη σχέση του εκπαιδευτικού με την εκπαίδευση, αναδεικνύοντας τον εκπαιδευτικό ως τον πρωταγωνιστή της αναβάθμισης στην εκπαίδευση.

Οι πρώτες βασικές επιλογές μας αφορούν :

1. Στην καθιέρωση Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής Κατάρτισης.

Η παιδαγωγική κατάρτιση των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης παρέχεται : α) κατά τη διάρκεια των σπουδών και εντάσσεται στο Πρόγραμμα των Τμημάτων με τη μορφή «Ειδικού Προγράμματος Σπουδών στις Επιστήμες της Αγωγής», β) μετά την αποφοίτηση και με βάση όρους και προϋποθέσεις που τίθενται από το Υπουργείο Παιδείας σε συνεννόηση με τα ανώτατα ιδρύματα.

2. Σε σχέδιο για την επιμόρφωση:

Ξεκινούμε άμεσα την σταδιακή επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών της χώρας με στόχο την ολοκλήρωση σε μία τριετία.

Η επιμόρφωση εστιάζεται στους τομείς:

- α) επιστημονικό αντικείμενο,
- β) παιδαγωγικές μέθοδοι,
- γ) νέες τεχνολογίες,
- δ) στελέχη καθοδήγησης και διοίκησης της εκπαίδευσης.

Τα σχετικά Προγράμματα περιλαμβάνουν τα εξής μέρη:

- Βασικό Σεμινάριο,
- Εκπαιδευση από Απόσταση,
- Σεμινάριο Ανατροφοδότησης.

Η διάρκεια των επιμορφωτικών προγραμμάτων υπολογίζεται σε 200 ώρες εκ των οποίων 50 ώρες κατά πρόσωπο και 150 ώρες εξ αποστάσεως. Και θα υλοποιηθούν από μεγάλο αριθμό εκπαιδευτών / πολλαπλασιαστών που θα επιλεγούν με διαφανείς και αξιοκρατικές διαδικασίες.

3. Στη διασφάλιση ενός αντικειμενικού και ενιαίου τρόπου επιλογής και πρόσληψης εκπαιδευτικών με βάση τις αρχές της αξιοκρατίας και της διαφάνειας.

Η πρόσληψη του νέου εκπαιδευτικού προσωπικού συναρτάται άμεσα με την ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, την προσφορά στον μαθητή, αλλά και την αποδοτικότητα των πόρων που διατίθενται για το σκοπό αυτό, ιδιαίτερα στην τρέχουσα οικονομική συγκυρία. Κρίνεται επομένως αναγκαία η αναμόρφωση του συστήματος προσλήψεων με βασικούς στόχους:

- Τον εξορθολογισμό του συστήματος με βάση τις πραγματικές ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό που προσδιορίζονται τόσο από τα διεθνώς ισχύοντα όσο και από τις ιδιομορφίες της χώρας και
- Την εμπέδωση της αξιοκρατίας στις προσλήψεις του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Έτσι, η εισαγωγή στο εκπαιδευτικό σύστημα προβλέπεται :

- Με βάση τα κενά των σχολικών μονάδων
- Μετά από επιτυχείς εξετάσεις στον ΑΣΕΠ εκπαιδευτικών που θα διαθέτουν Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής Κατάρτισης
- Με πρόσληψη από το Υπουργείο Παιδείας σε επίπεδο Δ/νσης Εκπ/σης , με βάση την επιτυχία του στον ΑΣΕΠ, συνυπολογίζοντας την προϋπηρεσία και τις μεταπτυχιακές σπουδές.
- Με μεταβατική περίοδο για γρήγορη αλλά ομαλή μετάβαση στο νέο σύστημα.

4. Τη μετάθεση μόνον σε πραγματικά οργανικά κενά.

Η πολιτεία οφείλει να καλύπτει, κάθε φορά, τα οργανικά κενά με μόνιμους διορισμούς. Πρόβλημα προκύπτει όταν τα κενά που δίνονται είναι πλασματικά. Το πρόβλημα θα αντιμετωπισθεί με την ενεργοποίηση και ευθύνη των Διευθύνσεων σε επίπεδο Νομού και την εκπόνηση οργανογραμμάτων που θα αποτυπώνουν τις πραγματικές ανάγκες. Θα προχωρήσει επίσης η επανακατάταξη των δυσπρόσιτων σχολικών μονάδων στις οποίες οι εκπαιδευτικοί θα έχουν υψηλή μοριοδότηση υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι υπηρετούν εκεί.

5. Την εφαρμογή του κανόνα πως «κανένας εκπαιδευτικός δεν θα μετακινείται εάν δεν υπάρχει ο αντικαταστατής του».

Επιπροσθέτως, για τις αποσπάσεις σε υπηρεσίες και φορείς του Υπουργείου Παιδείας, οι θέσεις θα προκηρύσσονται αμέσως μετά τις μεταθέσεις. Στην προκήρυξη θα αναφέρονται:

- Ο αριθμός των θέσεων προς κάλυψη, κατά υπηρεσία ή φορέα
- Τα συγκεκριμένα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν οι ενδιαφερόμενοι,
- Ο χρόνος της απόσπασης .

Θα προβλέπεται επίσης ότι

- Μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, εκπαιδευτικοί που διανύουν το στάδιο της δοκιμαστικής υπηρεσίας θα μπορούν να αποσπασθούν σε άλλα σχολεία αλλά όχι σε υπηρεσίες.
- Εθελοντική μετάταξη εκπαιδευτικών σε διοικητικές θέσεις

6. Την ενεργοποίηση του θεσμού του «Δόκιμου εκπαιδευτικού».

Η ομαλή προσαρμογή των νέων εκπαιδευτικών στις συνθήκες της σχολικής ζωής και ιδιαίτερα στις συνθήκες της τάξης αποτελεί σοβαρή πρόκληση για το εκπαιδευτικό σύστημα. Προκειμένου ο απόφοιτος του πανεπιστημίου να μετατραπεί σε λειτουργό της εκπαίδευσης χρειάζεται ο νέος εκπαιδευτικός να υποστηριχθεί ώστε να αποδώσει καλύτερα στο έργο του στη συνέχεια.

Ο εκπαιδευτικός προβλέπεται να διορίζεται ως δόκιμος με διετή θητεία και θα μονιμοποιείται μετά από αξιολόγηση. Η αξιολόγηση μπορεί να καταλήξει:

- Σε πρώταση μονιμοποίησης
- Σε πρώταση μετάταξής του σε άλλη υπηρεσία του υπουργείου Παιδείας

7. Την καθιέρωση αξιοκρατικού συστήματος επιλογής στελεχών διοίκησης στην εκπαίδευση.

Η ανάγκη αλλαγής του πλαισίου επιλογής στελεχών της διοίκησης στην εκπαίδευση προέκυψε από τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά την εφαρμογή του υφιστάμενου συστήματος επιλογών, με τις αυξημένες προϋποθέσεις προϋπηρεσίας και έλλειψη κινήτρων.

Με το νέο πλαίσιο, διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση των εκπαιδευτικών στη διαδικασία επιλογής καθώς και η διεύρυνση της βάσης των υποψηφίων. Διασφαλίζονται χαρακτηριστικά και εχέγγυα για αξιοκρατικές επιλογές, αίρονται τα εμπόδια και οι περιορισμοί στη συμμετοχή με ταυτόχρονη αξιοποίηση των ικανοτήτων και γνώσεων που προκύπτουν από την εμπειρία. Καθίσταται υποχρεωτική η επιμόρφωση σε θέματα διοίκησης της Εκπαίδευσης σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης. Παράλληλα υπηρετείται η διαμόρφωση ενός πλαισίου επαγγελματικής εξέλιξης των διοικητικών στελεχών. Προϋπόθεση επιλογής θα είναι η συμμετοχή σε προγράμματα αυτό- αξιολόγησης και αξιολόγησης σε δεύτερη φάση

8.Τη θέσπιση της Αυτο – αξιολόγησης/ Αξιολόγησης της σχολικής μονάδας.

Η αξιολόγηση της σχολικής μονάδας αποτελεί μοναδική διαδικασία διαπίστωσης της θετικής αλλά και της αρνητικής πορείας, και εντοπισμού αδυναμιών. Σε πρώτη φάση ορίζεται ως εσωτερική διαδικασία – ως αυτοαξιολόγηση – που επιδιώκει την ενεργοποίηση των μελών της με στόχο τη βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών.

Αυτή αφορά σε τομείς που σχετίζονται με:

- τους Πόρους της Σχολικής Μονάδας (υλικοτεχνική υποδομή, οικονομικοί πόροι, ανθρώπινο δυναμικό)
- τη Διοίκηση της Σχολ. Μονάδας (συντονισμός σχολικής ζωής, διαμόρφωση-εφαρμογή σχολικού προγράμματος, αξιοποίηση μέσων και πόρων)
- την υλοποίηση του προγράμματος χωρίς απώλεια διδακτικών ωρών.
- το Κλίμα και τις Σχέσεις μεταξύ των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας

- Το συνολικό πρόγραμμα κοινωνικής, πολιτιστικής, περιβαλλοντικής δράσης του Σχολείου
- τις Εκπαιδευτικές Διαδικασίες και τις καινοτομικές δράσεις του σχολείου σε όλους τους τομείς
- τα αποτελέσματα (φοίτηση, επίδοση, ατομική-κοινωνική ανάπτυξη μαθητών)

Κάθε σχολείο μπορεί να τροποποιήσει ή να εμπλουτίσει τα πεδία αυτά, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.

Η Έκθεση Αυτο-αξιολόγησης περιλαμβάνει την αναλυτική παρουσίαση των διαδικασιών και των αποτελεσμάτων της αυτο-αξιολόγησης και θα συνοδεύεται από συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της.

Μέρος Γ'

Από το «Σχολείο Αγγαρεία».....

στο Νέο Σχολείο Δημιουργικής Μάθησης

Συγκεκριμένα Μέτρα και Πολιτικές

Παράλληλα με τις οριζόντιες δράσεις της ψηφιακής αναβάθμισης και καινοτομίας και της νομοθετικής πρωτοβουλίας για την αναβάθμιση του έργου και του κύρους των εκπαιδευτικών, το Υπουργείο Παιδείας προχωρεί σε ένα πλήθος βραχυπρόθεσμων και μεσομακροπρόθεσμων αλλαγών και παρεμβάσεων, οι οποίες αλληλοσυμπληρούμενες και οργανικά διασυνδεόμενες οδηγούν στο Νέο Σχολείο.

Να υπενθυμίσουμε ότι **το νέο Σχολείο είναι ολοήμερο** και όλες οι δράσεις λαμβάνουν υπόψη αυτή την προοπτική.

Συγκεκριμένα προχωρούμε στις εξής πρωτοβουλίες :

Γ1. Αλλαγή στα Προγράμματα Σπουδών

Tι ισχύει σήμερα:

Τα Αναλυτικά Προγράμματα που εφαρμόζονται σήμερα, παρά το γεγονός ότι περιγράφουν την υιοθέτηση σύγχρονων αρχών δεν έχουν στην πράξη επιφέρει αλλαγές στο σχολείο. Δεν προκαλούν τον μαθητή να ερευνήσει και να ανακαλύψει τη γνώση αλλά προσφέρουν έτοιμες απαντήσεις προς απομνημόνευση, ενώ δεν αφήνουν περιθώρια ανάπτυξης πρωτοβουλιών από τον εκπαιδευτικό.

Tί προτείνεται:

Για να γίνει πραγματικότητα και να εκπληρώσει τους στόχους του το Νέο Σχολείο, απαραίτητη είναι η διαμόρφωση νέου Προγράμματος Σπουδών, που

να υιοθετεί νέες αρχές οργάνωσης και εφαρμογής του. Ένα πρόγραμμα σπουδών :

- **Ανοικτό και ευέλικτο** ως προς τον εκπαιδευτικό ο οποίος θα έχει δυνατότητα παρέμβασης και αυτενέργειας στο περιεχόμενο και μέθοδο διδασκαλίας· ως προς τη διαδικασία σύνταξης όπου συμμετέχουν μάχιμοι εκπαιδευτικοί, εκπρόσωποι των επιστημονικών κλάδων και των ειδικών φορέων της πολιτείας· και επίσης ως προς τον μαθητή.
- **Στοχοκεντρικό**, ώστε να περιγράφεται με σαφήνεια η ανάπτυξη των βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων και από τις οποίες απορρέει η επιλογή περιεχομένων και διάρθρωσης της ύλης και οι μέθοδοι διδασκαλίας και αξιολόγησης.
- **Ενιαίο και συνεκτικό** από το νηπιαγωγείο μέχρι το λύκειο ώστε με βάση τους εκπαιδευτικούς στόχους να εξασφαλίζεται η συνέχεια και η σύνδεση της γνώσης μεταξύ των μαθημάτων της τάξης αλλά και από τάξη σε τάξη και βαθμίδα σε βαθμίδα.
- **Συνοπτικό** ώστε να αποτελεί εργαλείο επικοινωνίας και καθοδήγησης της εκπαιδευτικής πράξης, που να είναι προσιτό στους εκπαιδευτικούς αλλά και κατανοητό από τους γονείς. Αυτό σημαίνει ότι η ύλη θα είναι περιορισμένη και θα εξασφαλίζεται η ισορροπία ανάμεσα στα είδη μάθησης. Σημαίνει επίσης ότι η διαδικασία μάθησης ειδικά στις μικρές τάξεις ολοκληρώνεται μέσα στο σχολείο και απαλλάσσεται οι οικογένεια από το άγχος της διδασκαλίας στο σπίτι.
- **Διαθεματικό** με την έννοια ότι πρωθιούνται και καλλιεργούνται με τρόπο εγκάρσιο οι βασικές δεξιότητες-ικανότητες καθώς και η ανάπτυξη θεμάτων και αξιών σε όλο το εύρος των επιμέρους μαθημάτων,
- **Παιδαγωγικά διαφοροποιούμενο για να λαμβάνει υπόψη τους διαφορετικούς ρυθμούς μάθησης των μαθητών, τις ιδιαιτερότητες στην τάξη, τις διαφορετικές κοινωνικό-πολιτισμικές αναπαραστάσεις και όλα τα άλλα στοιχεία που καταστούν τη διδασκαλία μια μοναδική, μη-τυποποιημένη διαδικασία.**

Πρέπει επίσης να:

- **Ενσωματώνει** στοιχεία της σύγχρονης ζωής ώστε να καλλιεργεί την αποδοχή και την κατανόηση μέσα από τη συλλογικότητα.
- **Προωθεί νέες μεθοδολογίες** που καλλιεργούν το βιωματικό και συνεργατικό τρόπο μάθησης.
- **Χειραφετεί**, αναπτύσσοντας των ικανότητα των μαθητών να παίρνουν τον έλεγχο της ζωής τους με τρόπο αυτόνομο και υπεύθυνο.

Τα Προγράμματα Σπουδών για το νηπιαγωγείο, δημοτικό και γυμνάσιο θα αναπτυχθούν μέχρι τον Ιούνιο 2011. Στη συνέχεια θα εφαρμοστούν πειραματικά τη σχολική χρονιά 2011-12 σε αριθμό νηπιαγωγείων, δημοτικών και γυμνασίων. Τη σχολική χρονιά 2012-2013 θα γενικευθεί η εφαρμογή στα σχολεία της χώρας. Κατά την πειραματική εφαρμογή θα υπάρξει συνεχής ανατροφοδότηση από τα συνεργαζόμενα πειραματικά-υποδειγματικά σχολεία (το καθεστώς των οποίων επανεξετάζεται) ως προς την εφαρμογή των νέων Προγραμμάτων Σπουδών ενώ προβλέπεται και τελική αξιολόγηση-έρευνα.

Οι αλλαγές στο επίπεδο του Λυκείου είναι οργανικά ενταγμένες στις συνολικές αλλαγές και αναβάθμιση της ποιότητας στις βαθμίδες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Το Πρόγραμμα Σπουδών του Λυκείου οργανώνεται ταυτόχρονα με αυτό της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Ενώ παράλληλα οργανώνεται και ο τρόπος πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. **Αναδιοργανώνονται πλήρως οι δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου.** Θα μειωθεί ο σημερινός υψηλός αριθμός μαθημάτων χωρίς να μειωθεί ο συνολικός χρόνος εργασίας μαθητών και εκπαιδευτικών, ενώ ο περιορισμένος αριθμός γνωστικών αντικειμένων θα αντιστοιχεί σε ορισμένα υποχρεωτικά μαθήματα κορμού και σε μαθήματα επιλογής. **Οι εισαγωγικές εξετάσεις θα διεξάγονται σε εθνικό επίπεδο κεντρικά, αλλά πλέον τα θέματα θα επιλέγονται από σχετική τράπεζα**, στην οποία περιλαμβάνεται πληθώρα θεμάτων σταθμισμένης δυσκολίας. Τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα ορίζουν τους όρους που λαμβάνονται υπόψη για την εισαγωγή φοιτητών στα τμήματά τους.

Γ2. Αναβάθμιση στις Διδακτικές Μεθόδους.

Tί ισχύει σήμερα:

Παρά τα κατά καιρούς εξαγγελόμενα, στην πράξη η υπερφόρτωση της ύλης και τα εγχειρίδια οδηγούν στην μετωπική διδασκαλία, στην αφήγηση και την απομνημόνευση. Ο μαθητής βασικά αξιολογείται πάνω στην δυνατότητα αποστήθισης

Tι αλλάζει:

Τέλος στην αποστήθιση: Από το «τόσες λέξεις ξέχασες», στο «τι κατάλαβες». Προωθούνται μαθητοκεντρικές διδακτικές προσεγγίσεις που αναγνωρίζουν τη μοναδικότητα του κάθε μαθητή και μαθήτριας καθώς και της κάθε σχολικής τάξης. Κύρια χαρακτηριστικά των νέων παιδαγωγικών τεχνικών που απαιτούνται είναι το πιο ευέλικτο μαθησιακό περιβάλλον, η βιωματική μάθηση, η ενεργητικότερη συμμετοχή των μαθητών στις δραστηριότητες και στο σχεδιασμό της προσωπικής τους μάθησης, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και η μεγαλύτερη εξατομίκευση της διδασκαλίας. Βασικές διδακτικές προσεγγίσεις οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά περίπτωση και σε συνδυασμό μεταξύ τους είναι:

- Η διαθεματική προσέγγιση - ώστε να αλληλοτροφοδοτείται η γνώση
- Τα σχέδια εργασίας – από το «αποστηθίζω» να περάσουμε στο «ερευνώ»
- Η διδασκαλία σε ομάδες – με στόχο το συλλογικό πνεύμα
- Η διαφοροποιημένη παιδαγωγική – που αφορά τις ανάγκες του μαθητή και όχι γενικά της τάξης.
- Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία – που αποτελεί βασικό συντελεστή της νέας πραγματικότητας που είναι το ψηφιακό σχολείο.

Γ3. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στα Νέα Προγράμματα Σπουδών

Tι ισχύει σήμερα:

Μέχρι σήμερα έχουν εφαρμοστεί αρκετά προγράμματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Από τους ίδιους καταγράφηκαν πολλά προβλήματα στην οργάνωση και το περιεχόμενό τους, τα οποία ελήφθησαν υπόψη.

Tι προτείνεται:

Όπως προκύπτει και από το Πρόγραμμα Γενικής Επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που αναλύθηκε στο Κεφάλαιο Β2 δίνεται για πρώτη φορά η ευκαιρία για συστηματική, ουσιαστική επιμόρφωση σε θεματικές και αντικείμενα που συνδέονται λειτουργικά με τις αλλαγές στο σχολείο και τις διευκολύνουν.

Ταυτόχρονα όμως προωθείται και η εξειδικευμένη επιμόρφωση για το Νέο Σχολείο. Για πρώτη φορά **οι αλλαγές στα προγράμματα σπουδών συνδέονται άρρηκτα με την εξειδικευμένη επιμόρφωση σε αυτά, των εκπαιδευτικών που καλούνται να τα εφαρμόσουν αλλά και ταυτόχρονα να τα συνδιαμορφώσουν.** Αντίστοιχα θα υπάρχει επιμόρφωση στις διδακτικές πρακτικές που συνοδεύουν τα προγράμματα.

Η δράση αυτή αξιοποιεί στο μέγιστο τους σχολικούς συμβούλους οι οποίοι επιμορφώνονται ώστε να λειτουργήσουν ως υποστηρικτικές στην εφαρμογή των νέων διδακτικών προσεγγίσεων απαραίτητων για την επιτυχία των νέων προγραμμάτων σπουδών.

Η επιμόρφωση θα ξεκινήσει τουλάχιστον εξη μήνες πριν την πιλοτική εφαρμογή των νέων προγραμμάτων σπουδών και με το ρυθμό που αυτά αρχίζουν να υλοποιούνται. Εκτιμάται ότι θα είναι διάρκειας 180 ωρών περίπου, κυρίως με την φυσική παρουσία των εκπαιδευομένων αλλά και από απόσταση.

Η στοχευμένη και μεγάλης κλίμακας αυτή επιμόρφωση θα δώσει σταδιακά τη θέση της σε άλλες μορφές επιμόρφωσης που θα ενθαρρύνουν κύρια την ενδοσχολική επιμόρφωση με βάση τις ανάγκες μικρών ομάδων ή και μεμονωμένων σχολικών μονάδων.

Γ4. Το Τεχνολογικό Σχολείο σε σύνδεση με την τοπική ανάπτυξη

Η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση αποτελεί κυρίαρχη προτεραιότητα που αφορά άμεσα το αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, την περιβαλλοντική διάσταση στα τεχνικά επαγγέλματα και την σχέση του σχολείου με την τοπική οικονομία και τις προτεραιότητες που τίθενται σε περιφερειακό επίπεδο.

Τι ισχύει σήμερα:

Σήμερα η ΤΕΕ περνά δύσκολους καιρούς. Τα λάθη, και οι στρεβλώσεις την έχουν οδηγήσει σε κρίση που δεν επιτρέπει να επιτύχει τους στόχους της, είτε αυτοί είναι εκπαιδευτικοί και παιδαγωγικοί είτε είναι κοινωνικοί και αναπτυξιακοί. «Κρίση του σχολείου σημαίνει σχολική αποτυχία και διαρροή, αδιαφορία και απομάκρυνση των μαθητών από την γνώση, σύγχυση των εκπαιδευτικών, μαζική ανεργία των νέων.»

Τα αποτελέσματα της πολιτικής και αλλαγής του νόμου το 2006 οδήγησαν σε:

- **Ραγδαία μείωση του μαθητικού δυναμικού** στα ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ κατά 35% σχέση με το 2001-02, ενώ η αναλογία μαθητών Γενικής Εκπαίδευσης προς ΤΕΕ από 57,7% και 42,3% αντίστοιχα βρίσκεται στο 76% έναντι 24%.
- Δημιουργία **χιλιάδων υπεραριθμών εκπαιδευτικών** λόγω της προχειρότητας δομής και περιεχομένου των εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- **Κατάργηση πολλών δυναμικών ειδικοτήτων** χωρίς καμιά μελέτη και η παράλογη έως και προκλητική κατανομή ακόμη και των ειδικοτήτων που απέμειναν μεταξύ ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ
- **Αφαίρεση των γενικών μαθημάτων** από τις ΕΠΑΣ με αποτέλεσμα παιδιά σχολικής ηλικίας να μην εκπαιδεύονται πλέον, αλλά απλά να «καταρτίζονται»
- **Φραγή εκπαιδευτικών διαδρομών** με αποτέλεσμα την αδυναμία επιλογής εναλλακτικών διαδρομών για την επίτευξη των επαγγελματικών στόχων (πρώτη φορά στην ιστορία της ΤΕΕ)
- **Κατάργηση της δυνατότητας πρακτικής άσκησης**
- **Στη γενικότερη απαξίωσή της στην συνείδηση των Ελλήνων πολιτών.**

Tι προτείνεται:

Προχωράμε σε λεπτομερή αξιολόγηση του κάθε σχολείου χωριστά και ταυτόχρονα προχωράμε σε νόμο – πλαίσιο για την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση και τον επαγγελματικό προσανατολισμό, με θέσεις ότι :

- Η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση αποτελεί **διακριτή εκπαιδευτική Βαθμίδα** παράλληλη με την Γενική εκπαίδευση.
- Στον χώρο της ΤΕΕ θα λειτουργεί το «**Τεχνολογικό Λύκειο**». στο οποίο ενσωματώνονται τα σημερινά ΕΠΑ.Σ. και ΕΠΑ.Λ. και το οποίο συνδέεται στενά με την Περιφέρεια και την τοπική οικονομία.
- Σε κάθε Τεχνολογικό Λύκειο οι **μαθητές** θα έχουν τη δυνατότητα επιλογών σε προγράμματα και εκπαιδευτικές διαδρομές για την ολοκλήρωση των επαγγελματικών τους στόχων, χωρίς φραγμούς και μονόδρομους. Διευρύνονται οι δυνατότητες οριζόντιας μετακίνησης των μαθητών στους διαφορετικούς τύπους Λυκείου.
- **Διασφαλίζεται** η εισαγωγή των αποφοίτων του Τεχνολογικού Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσα από την επιλογή ειδικού προγράμματος γενικής παιδείας που ο μαθητής μπορεί να επιλέξει στο τρίτο έτος των σπουδών του.
- Στο πρόγραμμα της Α' και Β' τάξης του Τεχνολογικού Λυκείου λαμβάνονται **συμπληρωματικά** και **υποστηρικτικά** μέτρα για να αντιμετωπιστούν τα μαθησιακά ελλείμματα που υπάρχουν σε ένα σημαντικό μέρος των μαθητών.
- **Οι ειδικότητες** του Τεχνολογικού Λυκείου, θα είναι αποτέλεσμα διαλόγου με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους κοινωνικούς εταίρους, με τους οποίους συνδιοργανώνεται και η πρακτική άσκηση
- Η κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων βασίζεται στο **Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων** (το προσχέδιο βρίσκεται σε διαβούλευση)
- **Τα εκπαιδευτικά προγράμματα** θα είναι συμβατά με τα εθνικά πρότυπα «Επαγγελματικών Περιγραμμάτων».
- Η Λειτουργία **Πειραματικών Τεχνολογικών Λυκείων**, σε συνεργασία με ΤΕΙ και Πανεπιστήμια.

Γ5. Ξενόγλωσση Εκπαίδευση με πιστοποίηση

Τι ισχύει σήμερα:

Τα προβλήματα εστιάζονται στην έλλειψη συνέχειας ανάμεσα στις βαθμίδες και το εκπαιδευτικό υλικό, στην απαξίωση του μαθήματος στο Γυμνάσιο με λίγες ώρες διδασκαλίας, στην έλλειψη προγράμματος σπουδών για επίπεδα γλωσσομάθειας, στην έλλειψη κατάλληλης επιμόρφωσης των καθηγητών ξένων γλωσσών, στην έλλειψη εργαστηρίων ΤΠΕ στο Δημοτικό όπου η γνώση της χρήσης νέων τεχνολογιών δεν είναι υποχρεωτική.

Τι αλλάζει:

Η αναβάθμιση της παρεχόμενης ξενόγλωσσης παιδείας και κατάρτισης στη δημόσια εκπαίδευση θα γίνει σε συνεργασία με τον φορέα του ΕΚΠΑ με σκοπό να διαμορφωθεί ένα ολοκληρωμένο συνεκτικό σχέδιο και να εκπονηθούν σχετικές επιμέρους μελέτες.

Θα εκπονηθεί νέο ενιαίο πρόγραμμα σπουδών για όλες τις σύγχρονες γλώσσες του σχολικού προγράμματος. Αυτό θα ακολουθεί τις αρχές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο ορίζει μια εξάβαθμη κλίμακα επιπέδων γλωσσομάθειας που έχει υιοθετηθεί και από το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ). Συνεπώς, το πρόγραμμα αυτό θα προσδιορίζει τι απαιτείται από κάθε Έλληνας χρήστη μιας ξένης γλώσσας σε κάθε ένα από τα παρακάτω επίπεδα:

A1 Αρχική γνώση	B1 Μέτρια γνώση	Γ1 Πολύ καλή γνώση
A2 Βασική γνώση	B2 Καλή γνώση	Γ2 Άριστη γνώση

Πιλοτικό πρόγραμμα εκμάθησης αγγλικής σύμφωνα με τα παραπάνω θα εφαρμοστεί πειραματικά **σε 60 Δημοτικά σχολεία και 30 Γυμνάσια σε διαφορετικούς νομούς της χώρας**. Η πρώταση είναι η αποφοίτηση από το Δημοτικό να συνδέεται με πιστοποίηση A2 ή B1 και η αποφοίτηση από το Γυμνάσιο με πιστοποίηση B2 (καλή γνώση- first certificate/lower).

Ο σχεδιασμός ξεκίνησε ώστε να υλοποιηθεί τον Σεπτέμβριο 2010, τόσο μέσω του πιλοτικού προγράμματος όσο και με την αύξηση των ωρών παρακολούθησης σε 10θέσια, 11θέσια και 12 θεσια Δημοτικά Σχολεία.

Γ6. Αναβάθμιση των δράσεων για την αντιμετώπιση ανισοτήτων και την ένταξη όλων. Ολοι προχωρούν χωρίς κανένα αποκλεισμό.

Γ6α. ΕΝΤΑΞΗ

Τι ισχύει σήμερα:

Η διαχείριση του εκπαιδευτικού συστήματος σήμερα, χαρακτηρίζεται από έλλειψη ευελιξίας και διαφοροποίησης του εκπαιδευτικού έργου ανάλογα με τις κοινωνικοοικονομικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής και τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών. Η έλλειψη υποστήριξης των εκπαιδευτικών, η έλλειψη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού καθώς και η ελλιπής εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων ενίσχυσης του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος σε ευπαθείς κοινότητες, κατέληξαν στην αποτυχία ουσιαστικής στήριξης

Τι αλλάζει:

Στόχος μας είναι η επιτυχημένη σχολική πορεία όλων χωρίς κανέναν αποκλεισμό, σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ).

Προχωράμε στην Εφαρμογή Δικτύου Σχολείων Εκπαιδευτικών Καινοτομιών με καινοτόμες εκπαιδευτικές πρακτικές που εντάσσονται στη λογική της θετικής διάκρισης, προωθούν την κοινωνική ισότητα και συμβάλλουν στην άμβλυνση των διαφορών στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα, καθώς και στη βελτίωση του γενικού εκπαιδευτικού επιπέδου όλων.

Το σχολικό έτος 2010-2011 θα εφαρμοστεί πιλοτικά το σύστημα σε σχολεία 3 περιοχών με στόχο μετά από αξιολόγηση του θεσμού των πρώτο χρόνο να εξαπλωθεί σε ένα σύνολο 10 περιοχών ως το 2013.

Παράλληλα, θα προχωρήσει άμεσα η εκπαιδευτική υποστήριξη κοινωνικά ευπαθών ομάδων με τρία ειδικά προγράμματα, τα οποία μετά από διαβούλευση και επεξεργασία έχουν ολοκληρωθεί και προκηρύσσονται για υλοποίηση :

1. Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη
2. Εκπαίδευση Άλλοδαπών και Παλιννοστούντων μαθητών
3. Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά.

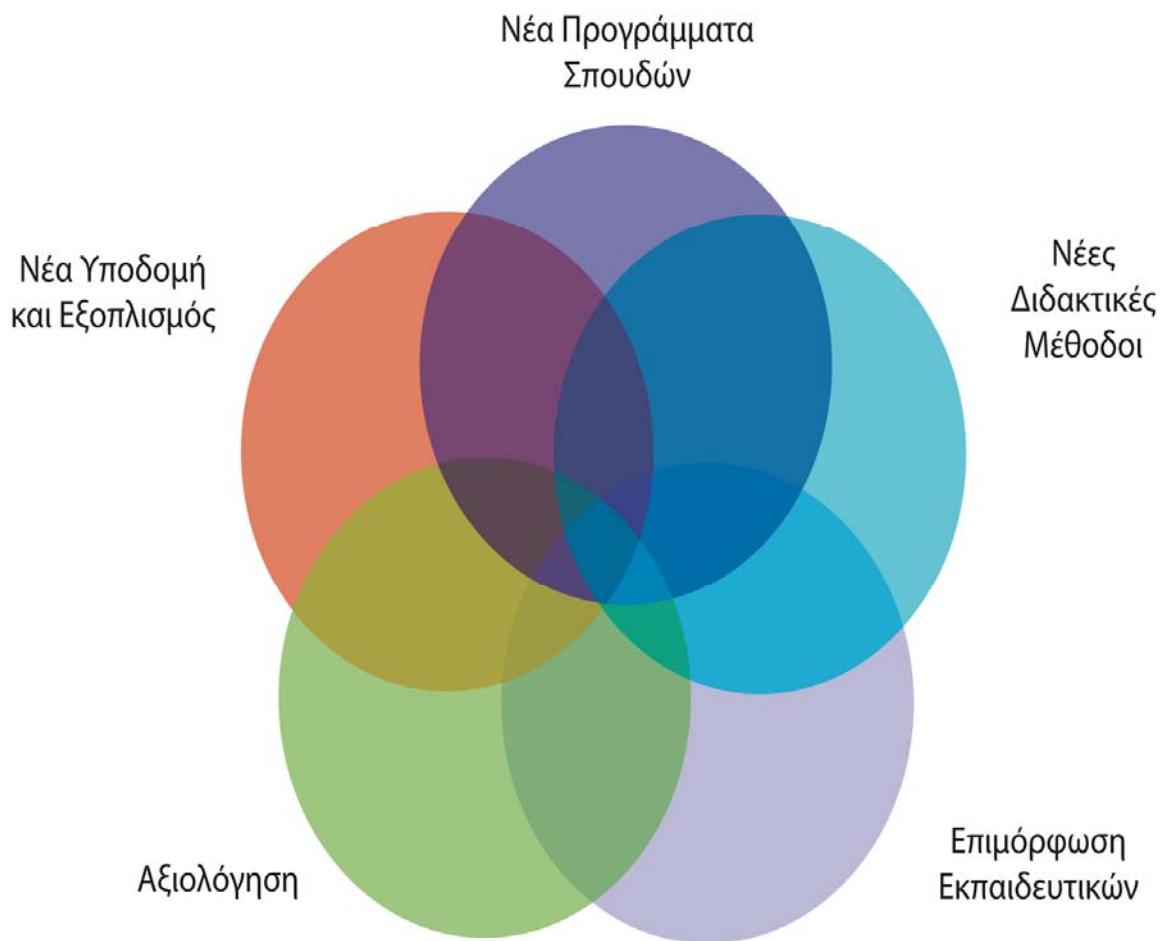
Γ6β. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ολοκληρώνεται και θα παρουσιασθεί συνολικά το νέο θεσμικό πλαίσιο στη λογική της Ένταξης.

Σε ότι αφορά την άμεση αντιμετώπιση θεμάτων Ειδικής Αγωγής, βασικές αρχές της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας είναι:

- Κανένα παιδί με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δε θα στερείται του αγαθού της εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό καταγράφονται όλοι οι μαθητές με αναπηρία, αποκτούν Αριθμό Μητρώου Μαθητή (Αρ.Μ.Μα) και ανήκουν στο μαθητικό δυναμικό του σχολείου.
- Συγκροτήθηκε ειδική επιτροπή για την εναρμόνιση της εκπαιδευτικής νομοθεσίας με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του ΟΗΕ, αλλά και τις διατάξεις του Συντάγματος έτσι ώστε να εξαλειφθούν οι διακρίσεις και οι αποκλεισμοί στο χώρο της εκπαίδευσης.
- Θα αξιοποιηθεί όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό που διαθέτει ειδίκευση στην Ειδική Αγωγή προκειμένου να καλύψουμε τις αυξημένες ανάγκες για εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής.
- Για την προώθηση και καθιέρωση της φυσικής και ηλεκτρονικής προσβασιμότητας αναπτύσσεται εξειδικευμένο εκπαιδευτικό υλικό.
- Για τα κωφά και τυφλά παιδιά καθιερώνεται επίσημη διαδικασία πιστοποίησης της επάρκειας της Νοηματικής και δημιουργούνται δομές πιστοποίησης της μεθόδου Γραφής Braille.
- Χαρτογράφηση, Παρακολούθηση και Αξιολόγηση της Ειδικής Αγωγής.
Η ποιοτική και ποσοτική χαρτογράφηση της Ειδικής Εκπαίδευσης που ξεκινούμε άμεσα αποτελεί τη βάση για την συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση όλων των εκπαιδευτικών δράσεων και δομών.
- Καθιερώνουμε την Εκπόνηση και Δημοσίευση Πορίσματος σε ετήσια βάση με κατάλληλη μεθοδολογία. Το πόρισμα θα αναφέρεται στην κατάσταση της Ειδικής Εκπαίδευσης με μετρήσιμη αξιολόγηση των μέτρων και πολιτικών που εφαρμόσθηκαν

ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Μέρος Δ'

Εφαρμογή – Άμεσα μέτρα – Χρηματοδότηση

Δ1. ΕΣΠΑ – Εργαλείο Υλοποίησης του Προγράμματος.

Με δεδομένο ότι στόχος μας είναι η υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος για το Νέο Σχολείο, με δεδομένη επίσης την συγκεκριμένη δημοσιονομική συγκυρία, προχωρήσαμε στην **πλήρη αναμόρφωση του προγράμματος ΕΣΠΑ**, ώστε να υπηρετεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την πολιτική μας. **Κάθε μέτρο να εξυπηρετεί σαφή πολιτικό στόχο.**

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ σε θέματα που άμεσα σχετίζονται με το Νέο Σχολείο ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ είναι :

(α) Έργα στα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα – προυπολογισμού 575 εκατ. Ευρώ του Υπουργείου Παιδείας

Μέσα στους επόμενους δυο μήνες θα εκδοθούν 19 προσκλήσεις έργων από τα τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ (Ε.Π. «Εκπαίδευση & Δια βίου Μάθηση», Ε.Π. «Ψηφιακή Σύγκλιση» και Ε.Π. «Διοικητική Μεταρρύθμιση»). Τα έργα αφορούν:

1. την ψηφιακή τάξη σύμφωνα με τους άξονες που αναπτύχθηκαν. (3 προσκλήσεις από το ΕΠ «Εκπαίδευση & Δια βίου Μάθηση», 1 πρόσκληση από το ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» και 1 πρόσκληση από το ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση»),
2. την αναμόρφωση των προγραμμάτων & προετοιμασία λειτουργίας νέων υποδειγματικών σχολείων από το Σεπτέμβριο 2011, σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί.
3. τον εξορθολογισμό της ύλης στη νέα μεταβατική περίοδο,
4. την επιμόρφωση εκπαιδευτικών,
5. το κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας,
6. την εφαρμογή εκπαιδευτικού προγράμματος & απαραίτητων παρεμβάσεων σε σχολεία που βρίσκονται σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας,

7. την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης (μετανάστες, ρομά, μουσουλμανόπαιδες) (3 προσκλήσεις),
8. την διαμόρφωση μητρώου ΑμεΑ στην εκπαίδευση & την βελτίωση της ειδικής αγωγής (3 προσκλήσεις),
9. την αξιολόγηση κάθε ΕΠΑΛ – ΕΠΑΣ και την σύνταξη τεκμηριωμένης πρότασης εφαρμογής για την αναβάθμισή τους,
10. την διαμόρφωση ηλεκτρονικού κόμβου σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού για εφήβους.

Από τις προσκλήσεις αυτές:

- Σε 14 περιπτώσεις, οι φορείς υλοποίησης είναι εκ των προτέρων προσδιορισμένοι (προκύπτουν εκ του θεσμικού πλαισίου ως αποκλειστικά αρμόδιοι) και για το λόγο αυτό η ένταξη των σχετικών έργων θα γίνει ταχύτατα (εντός 20 ημερών από την πρόσκληση κατά μ.ο.) και θα προωθηθεί η υλοποίηση τους.
- Σε 5 περιπτώσεις (ψηφιακή τάξη, διαπολιτισμική εκπαίδευση, μάθημα διδακτικής σε AEI) οι προσκλήσεις απευθύνονται σε ευρύ φάσμα δικαιούχων που θα αξιολογηθούν συγκριτικά και ο χρόνος ένταξης των έργων προβλέπεται να διαρκέσει 2,5 μήνες κατά μ.ο.

(β) Έργα στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (έργα υποδομών πρωτοβάθμιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) – προϋπολογισμού 815 εκατ.ευρώ.

Σημειώνουμε εδώ ότι το συνολικό πρόγραμμα σχολικής στέγης θα αποτελέσει αντικείμενο ιδιαίτερης παρουσίασης

Από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν ήδη εκδοθεί σε όλες τις περιφέρειες προσκλήσεις για **έργα σχολικής στέγης** και προχωράει η ένταξη έργων σε συνεννόηση των περιφερειών με το Υπουργείο Παιδείας

Παράλληλα, έχουν ξεκινήσει οι προσκλήσεις για την προμήθεια **εξοπλισμού για ειδικά σχολεία**.

Για όλα τα παραπάνω υπάρχει αναλυτικός σχεδιασμός και οι σχετικές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος αρχίζουν να δημοσιεύονται από τις 16 Μαρτίου και τελειώνουν στις 10 Μαΐου.

Δ2. Ολοήμερο Σχολείο

Το Νέο Σχολείο είναι ολοήμερο, και σταδιακά όλα τα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μετατρέπονται με επιλογή σε **ολοήμερα με ενιαίο εκπαιδευτικό πρόγραμμα**, όπως ήδη αναλύθηκε. Ο χρόνος παραμονής είναι μακρύτερος, οι μαθητές και οι μαθήτριες παρακολουθούν μαθήματα ξένης γλώσσας που οδηγούν σε πιστοποίηση, κάνουν αθλητικά, εξοικειώνονται με τις τέχνες ή άλλες δημιουργικές δραστηριότητες που σήμερα κατά κανόνα αναζητούν στην ιδιωτική αγορά. Στις πρώτες τάξεις η μελέτη (ομαδική ή ατομική) γίνεται στην τάξη και έτσι **η τσάντα μένει στο σχολείο**.

Στην νέα χρονιά προχωράμε στην Α' φάση με **σχέδιο άμεσων παρεμβάσεων** που αφορά σε 10θέσια, 11θέσια και 12θέσια σχολεία. Οι λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς και αναφέρονται σε:

- Μείωση της ύλης
- Διεύρυνση του υποχρεωτικού ωραρίου
- Εστίαση στην ελληνική γλώσσα και στα μαθηματικά
- Στόχευση στα μαθηματικά και στη ξένη γλώσσα
- Προτεραιότητα στη ξένη γλώσσα και στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές
- Αύξηση των ωρών που αφορούν τον πολιτισμό και ειδικά την λογοτεχνία Προγραμματισμός για κάθε σχολείο 5 τουλάχιστον παιδαγωγικών επισκέψεων σε χώρους κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Επίλογος

Για ένα Κίνημα Παιδείας

Το ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ θέτει στόχους προς κατάκτηση από την ίδια την κοινωνία στο σύνολό της. Είμαστε στην αφετηρία ενός δύσκολου και ανηφορικού δρόμου, ενός δρόμου αντοχής, του οποίου κύριο χαρακτηριστικό είναι οι συνεχείς και συνεπείς παρεμβάσεις ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ, έτσι ώστε όλα τα ελληνικά σχολεία χωρίς εξαίρεση, από τη μια άκρη της χώρας ως την άλλη, να κόψουν το νήμα και να φτάσουν στον επιθυμητό στόχο.

Το προσκλητήριο είναι ανοιχτό προς όλους. Κάθε μαθητής, κάθε εκπαιδευτικός, κάθε γονιός, κάθε συλλογικός φορέας, κάθε πολίτης, έχει λόγο και ρόλο. Ο πιο σίγουρος και ασφαλής δρόμος προς την επιτυχία του ΝΕΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ είναι να πει η κοινωνία «Ναι, με νοιάζει!».

Η Παιδεία μας είναι αναβαθμίσιμη. Χρειάζονται όμως «αναβαθμιστές». Ένα συλλογικό, αποφασισμένο, πολύπλευρο και πολυεπίπεδο Κίνημα Παιδείας που θα πάρει στους ώμους του την αποτελεσματική υλοποίηση του ΝΕΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ για να διαμορφώσει την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα του 21ου αιώνα. Ένα Κίνημα Παιδείας που θα αξιοποιήσει εμπειρίες, γνώσεις, δημιουργικές ιδέες και μεγάλα αποθέματα τόλμης.

Σε τελική ανάλυση, αν όλοι συμφωνούμε πως επιθυμούμε να ζήσουμε σε μια «κοινωνία των αρίστων» και όχι στην «κοινωνία των αρεστών», από κάπου πρέπει να ξεκινήσουμε για να το επιτύχουμε. Η κοινή λογική υπαγορεύει να ξεκινήσουμε από εκεί που αρχίζουν και τελειώνουν όλα: Τον μαθητή.

ΠΡΩΤΑ Ο ΜΑΘΗΤΗΣ.

ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΣΤΟ ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΣΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	↗	ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΩΡΙΣ ΤΟΙΧΟΥΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	↗	ΣΤΟ ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ «ΑΓΓΑΡΕΙΑ»	↗	ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΨΥΧΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ	↗	ΣΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ	↗	ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΠΟ ΤΗΝ «ΠΑΠΑΓΑΛΙΑ»	↗	ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ
ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΟ ΩΡΑΡΙΟ	↗	ΣΤΟ ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΑΠΟ ΤΟ «ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ»	↗	ΣΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΛΥΒΙ	↗	ΣΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΗΚΩΤΗ ΤΣΑΝΤΑ	↗	ΣΤΟ «Η ΤΣΑΝΤΑ ΜΕΝΕΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»
ΑΠΟ ΤΑ «ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΑ»	↗	ΣΤΑ ΝΕΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ 1895	↗	ΣΕ ΠΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΑ, ΟΜΟΡΦΑ ΚΑΙ ΦΙΛΙΚΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΑΙΡΕΣΗ	↗	ΣΤΗΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΑ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΕΠΑΡΚΗ ΓΝΩΣΗ	↗	ΣΤΗΝ ΕΥΧΕΡΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΑΕΙ
ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ	↗	ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ!